

SL

SL

SL

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 30.6.2010
SEC(2010) 797 konč.

DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE

POVZETEK OCENE UČINKA

Spremni dokument k

predlogu

UREDBE SVETA

o ureditvi prevajanja za patent Evropske unije

{COM(2010) 350}
{SEC(2010) 796}

POVZETEK OCENE UČINKA

Ocena učinka je priložena predlogu Uredbe Sveta o ureditvi prevajanja za patent EU.

1. OPREDELITEV PROBLEMA

Izumi v EU se lahko zaščitijo z nacionalnimi patenti, ki jih podelijo Evropski patentni urad (EPO) ali nacionalni patentni uradi. Ker ni enotnega patenta, ki bi zagotavljal zaščito po vsej Evropski uniji, je patentni sistem razdrobljen.

Razdrobljenost je posledica visokih stroškov in zapletenega postopka potrjevanja evropskih patentov v posameznih državah članicah, ki lahko dosega do 40 % celotnih stroškov patentiranja v Evropi. Če je na primer evropski patent potrjen v 13 državah, je več kot desetkrat dražji od patenta v ZDA ali na Japonskem. Imetniki patenta zato običajno omejujejo patentno varstvo le na nekaj držav članic EU.

Visoki stroški potrjevanja izvirajo iz nacionalnih zahtev po predložitvi prevodov v uradnem jeziku države, v kateri se zahteva varstvo:

- plačati je treba specializirane prevajalce patentov. Povprečna cena za prevajalsko stran patenta, ki običajno vsebuje 20 strani, je 85 EUR;
- poleg tega patentni odvetniki zaračunavajo provizije za storitve v zvezi s prevajanjem, npr. za posredovanje med imetnikom patenta in nacionalnimi patentnimi uradi, upravljanje in pregled prevodov ter zagotavljanje skladnosti z nacionalno zakonodajo. Te provizije znašajo od 150 do 600 EUR za posamezno potrditev;
- nekateri nacionalni patentni uradi zaračunavajo uradne pristojbine za objavo prevodov, ki znašajo od 25 do 400 EUR.

Primeri običajnih stroškov potrjevanja za evropski patent, ki vsebuje 20 strani in je podeljen v nemškem jeziku:

- brez stroškov za Nemčijo, Francijo in Veliko Britanijo, saj se obveznost potrjevanja ne uporablja;
- več kot 4 500 EUR za 6 držav članic EU;
- skoraj 12 000 EUR za 13 držav članic EU.

Zaradi visokih stroškov potrjevanja in zapletenosti postopka se evropski patent povprečno potrdi v petih državah članicah EU. Povprečno število potrditev se je v zadnjih 15 letih zmanjšalo, medtem ko se je število držav pogodbenic Evropske patentne konvencije (EPK) povečalo s 17 na 37. Stopnja potrjevanja je zelo visoka v treh največjih državah članicah EU. Leta 2003 je bilo 95 % vseh patentov, ki jih je podelil EPO, potrjenih v Nemčiji, 80 % v Franciji in 75 % v Veliki Britaniji. V nasprotju s tem se manj kot 40 % evropskih patentov potrdi v drugih državah članicah.

Nizka stopnja potrjevanja vodi k razdrobljenemu sistemu patentnega varstva v EU z negativnimi posledicami za delovanje notranjega trga. Okrog posameznih držav članic se tako postavljajo „meje“ patentnih pravic, ki zmanjšujejo tržno vrednost patentiranih izumov,

ovirajo čezmejne dejavnosti in puščajo neizkoriščene poslovne priložnosti. Patent EU bi v nasprotju s tem zagotovil zaščito po vsej Evropski uniji.

Sprejete so bile nekatere reforme za znižanje stroškov prevajanja. Londonski sporazum je začel veljati 1. maja 2008 za 14 držav pogodbenic EPK, ki so se dogovorile, da v celoti ali delno opustijo obveznosti prevajanja. Štiri države članice EU (DE, FR, LU, UK) so stroške potrjevanja povsem ukinile. V šestih državah članicah (DK, LV, LT, NL, SE, SI) je treba predložiti prevode *zahtevkov*. Vendar pa 17 držav članic EU, ki niso pristopile k Londonskemu sporazumu, zahteva prevod celotnega patenta v svoj uradni jezik. Čeprav je Londonski sporazum znižal stroške, bi lahko različne prakse potrjevanja imetnike patentov spodbudile k selektivnosti. To pa ima nezaželene učinke na delovanje notranjega trga.

- Lokalizacija patentnega varstva v nekaj državah članicah predstavlja tveganje, da bodo naložbe v raziskave in razvoj ter prenos tehnologije skoncentrirani v teh državah. Zaradi nizke stopnje patentiranja v drugih državah članicah bi lahko prišlo do domino učinka na razvojno in raziskovalno dejavnost ter inovacije, še zlasti pri malih in srednjih podjetjih (MSP). To povečuje strukturne razlike v Evropski uniji in vpliva na splošno konkurenčnost.
- Kar zadeva uveljavljanje patentnih pravic, če blago vstopi v EU skozi državo članico, kjer patent ni veljaven, se imetnik pravice ne more zanašati na Carinski zakonik EU, da bo na njegovi podlagi blago, za katero se domneva, da krši patent, pridržano. To blago lahko nato kroži na notranjem trgu.

2. SUBSIDIARNOST

Člen 118 PDEU določa uvedbo evropskih pravic intelektualne lastnine, da se zagotovi enotno varstvo v vsej Uniji, in s tem povezano jezikovno ureditev. Samo EU ima pravico, da uvede enotni patent EU in ureditev o njegovem prevajanju.

3. CILJI

Komisija je 3. marca 2010 sprejela strategijo Evropa 2020, ki določa tri medsebojno dopolnjujoče se prednostne naloge: pametna, trajnostna in vključujoča rast. Prva od njih zahteva krepitev znanja in inovacij kot gonilnih sil prihodnje rasti. Pri tem je ključni element izboljšanje okvirnih pogojev za inovativnost podjetij, vključno z uvedbo enotnega patenta EU in specializiranega patentnega sodišča. Patent EU, ki bo omogočil enotno zaščito patentnih pravic na notranjem trgu, bo izboljšal pogoje za naložbe v raziskave in razvoj, zlasti v regijah s podpoprečno inovacijsko dejavnostjo. To bi olajšalo doseganje cilja naložb v raziskave in razvoj v višini 3 % BDP, ki ga je potrdila strategija Evropa 2020.

Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi, zlasti široko posvetovanje o prihodnji patentni politiki v Evropi iz leta 2006, so pokazala, da bi uvedba patenta EU predstavljala dodano vrednost poleg nacionalnih in evropskih patentnih sistemov. Patentno varstvo bi moralo biti dostopnejše za vsa evropska podjetja, tudi za MSP. Ureditev prevajanja mora torej biti:

- (i) stroškovno učinkovita (zagotavljanje konkurenčnosti s patentnimi sistemi v drugih večjih svetovnih gospodarstvih),

- (ii) poenostavljena (uravnoteženost med potrebami inovativnih podjetij po tehnoloških informacijah in stroški),
- (iii) pravno varna (negotovosti iz prevodov ne bi smele imeti pravnega učinka).

4. MOŽNOSTI POLITIKE IN ANALIZA UČINKOV

4.1. Uvod

Vse analizirane možnosti temeljijo na naslednjih načelih:

1) Centralno arhiviranje prevodov in elektronska objava. Ob podelitvi patenta se vsi potrebni prevodi arhivirajo centralno pri EPO, ki je pristojen za elektronsko objavo patenta EU in morebitnih prevodov zahtevkov. Že samo to bo doprineslo k bistvenemu znižanju stroškov in poenostavitvi v primerjavi s sedanjim stanjem.

2) Samodejni strojni prevodi. Programi za samodejno strojno prevajanje (AMT) patentnih dokumentov bodo dopolnjevali ročne prevode, predložene ob podelitvi. To bo izboljšalo razširjanje tehnoloških informacij za raziskovalce in patentu EU dalo večjezični značaj. Samodejno strojno prevajanje bo uporabnikom omogočilo dostop do patentnih prijav, ko jih objavi EPO. Samodejni strojni prevodi bi bili brezplačni za informativne namene, vendar ne bi imeli nobenega pravnega učinka.

3) Celoten prevod v primeru spora. V primeru spora v zvezi s patentom EU mora imetnik patenta na svoje stroške in na zahtevo domnevnega kršitelja zagotoviti celoten prevod v uradni jezik države članice, v kateri se je domnevna kršitev zgodila oziroma v kateri prebiva domnevni kršitelj. Po ocenah manj kot 1 % vseh patentov postane predmet spora.

4) Povračilo stroškov. Prijava za patent EU se lahko vloži v katerem koli jeziku. Če ta jezik ni uradni jezik EPO, je treba v predvidenem roku predložiti prevod, da se lahko prijava obdelja. Za prijavitelje, ki stalno prebivajo ali opravljajo svojo glavno dejavnost v državi članici, katere uradni jezik ni eden od uradnih jezikov EPO, se stroški prevoda krijejo iz sistema.

V poročilu o oceni učinka so raziskane naslednje možnosti:

Izhodiščni scenarij – ni predloga glede ureditve prevajanja za patent EU.

Možnost 1 – patenti EU se obdelajo, podelijo in objavijo v angleškem jeziku.

Možnost 2 – patenti EU se obdelajo, podelijo in objavijo v enem od treh delovnih jezikov EPO, zahtevki pa se prevedejo v ostala dva delovna jezika.

Možnost 3 – patenti EU se obdelajo, podelijo in objavijo v enem od treh delovnih jezikov EPO, zahtevki pa se prevedejo v štiri druge najpogosteje govorjene jezike EU.

Možnost 4 – patenti EU se obdelajo, podelijo in objavijo v enem od treh delovnih jezikov EPO, zahtevki pa se prevedejo v vse uradne jezike EU.

Analiza možnosti politike se osredotoča na glavne gospodarske učinke ureditve prevajanja za patent EU. To vključuje uporabnike patentnega sistema (skupno in MSP), inovatorje na splošno, uporabnike patentnih informacij in profesionalne storitve v zvezi s prevodi.

4.2. Izhodiščni scenarij

Če Komisija ne predlaga uredbe za ureditev prevajanja za patent EU, potem ta ureditev nikoli ne more nastopiti. Tak pristop bi bil v nasprotju s sklepi Sveta z dne 4. decembra 2009 in strategijo Evropa 2020. Ta možnost ne bi rešila problema visokih stroškov, ki so posledica zahtev po prevajanju in potrjevanju v sedanjem evropskem patentnem sistemu. Ohranila bi tudi razdrobljenost sistema, ki ovira delovanje notranjega trga.

Nižji stroški prevajanja bi bili lahko rezultat pristopa več držav članic k Londonskemu sporazumu. Vendar tudi če bi vse države članice pristopile k Londonskemu sporazumu, bi se ta stroškovno neugodna jezikovna ureditev za evropski patent obdržala, saj bi prevode patentnih zahtevkov še vedno zahtevale nacionalne zakonodaje.

4.3. Možnost 1

V skladu s to možnostjo bi se angleščina uporabljala kot jezik postopka pridobitve patenta EU, tako da nadaljnji prevodi ne bi bili potrebni. Vpliv na pomemben delež uporabnikov patentnega sistema v Evropi bi bil pozitiven. Tistim, ki prijave za evropski patent vlagajo v angleščini, ob podelitvi ne bi bilo več treba prevajati zahtevkov v francoščino in nemščino. Vendar pa bi možnost 1 negativno vplivala na številne uporabnike, ki zdaj vlagajo prijave za evropski patent v francoskem in nemškem jeziku. EPO okoli 48 % vseh prijav iz Evrope sprejme v francoskem ali nemškem jeziku.

Možnost 1 bi spremenila obstoječo trijezično ureditev EPO pri prijavi za patent EU. Vse pisno in ustno obveščanje glede podelitve in postopki ugovora pri EPO bi potekali v angleščini. Podjetja, ki zdaj vlagajo prijave za evropske patente v francoščini ali nemščini, bi se morala soočiti z bistvenimi spremembami pri vlaganju prijav za patent EU. Če sedanjemu sistemu odvzamemo prožnost, ki jo uživajo številna podjetja v EU, bi možnost 1 lahko vplivala na svetovno konkurenčnost evropske industrije, zlasti za MSP. Patent EU torej ne bi prinesel pričakovanih koristi, saj ga evropska podjetja, ki zdaj pri EPO ne uporabljajo angleščine, ne bi veliko uporabljala.

Negativne posledice bi izkusile tudi druge skupine, vključno z uporabniki patentnih informacij in ponudniki profesionalnih storitev v zvezi s prevodi. Koristi od tega bi imeli samo prevajalci, katerih materni jezik je angleščina, saj bi bile vse prijave in postopkovni dokumenti za patente EU v angleščini.

4.4. Možnost 2

Ta možnost je skladna s sedanjo ureditvijo v okviru EPK, ki predvideva postopke v enem od treh delovnih jezikov. Ob podelitvi patenta EU bi imetnik patenta EPO predložil prevod zahtevkov v ostala dva delovna jezika. Prevodi zahtevkov ne bi imeli nobenega pravnega učinka.

Vpliv na uporabnike patentnega sistema bi bil pozitiven. Vse zahteve po prevajanju in potrjevanju po podelitvi bi bile ukinjene, kar bi doprineslo k znatnemu znižanju stroškov in poenostavitvi. Stroški prevajanja bi znašali okoli 680 EUR na patent. To ustreza minimalnim

stroškom prevodov zahtevkov, predloženih ob podelitvi evropskega patenta. Za razliko od možnosti 1 možnost 2 ne bi vplivala na jezikovno ureditev iz EPK.

Ta možnost bi prinesla koristi za večino skupin, med drugim tudi za vse uporabnike patentnega sistema, MSP, inovatorje na splošno in uporabnike patentnih informacij. Ukinitvev zahtev po prevajanju po podelitvi bi negativno vplivala samo na ponudnike profesionalnih storitev, povezanih s prevajanjem.

4.5. Možnost 3

Pred podelitvijo patenta EU je ta možnost enaka sedanji ureditvi prijav za evropski patent. Ob podelitvi bi se zahtevki prevedli v štiri druge najpogosteje govorjene jezike EU (tj. v ostala dva delovna jezika EPO in še druga dva najpogosteje govorjena jezika EU, in sicer italijanščino in španščino).

Možnost 3 bi imela pozitiven vpliv na uporabnike patentnega sistema v Evropi z bistveno poenostavitvijo in znižanjem stroškov. Neposredni stroški prevajanja bi znašali okoli 1 360 EUR na patent.

Možnost 3 ima za posledico višje stroške za prijavitelje na patent, vendar je za uporabnike patentnega sistema in inovatorje na splošno še vedno cenovno dostopna. Na uporabnike patentnih informacij bi pozitivno vplivala, saj bi bili zahtevki na voljo v najbolj razširjenih jezikih EU. Ponudniki profesionalnih storitev bi izkusili negativne posledice, vendar v manjši meri kot pri možnosti 2.

4.6. Možnost 4

Možnost 4 je skladna s skupnim političnim pristopom z dne 3. marca 2003. Patenti EU bi bili obdelani, objavljeni in podeljeni v enem od treh delovnih jezikov EPO. Ob podelitvi bi imetnik patenta predložil prevod zahtevkov v vse zahtevane uradne jezike EU.

Ta možnost bi povzročila visoke stroške prevajanja za patent EU in izničila koristi od naziva enotnega patenta EU. Prevodi zahtevkov v ostalih 20 jezikov, ki jih trenutno zahtevajo države članice EU, bi znašali okoli 6 800 EUR na patent.

Zainteresirane strani so jasno zavrnille skupen politični pristop zaradi nezadovoljive ureditve prevajanja. Uporabniki patentov, zlasti MSP, jasno navajajo, da bi bila ta možnost za patent EU predraga, saj bi morali v omejenem roku predložiti in urediti številne prevode. Poleg tega bi bilo treba sprejeti odločitve, ki bi vplivale na enoten značaj patenta EU, če na primer ne bi bil predložen prevod v določenem jeziku.

Kljub tem težavam pa bi bile patentne informacije dostopnejše v številnih evropskih jezikih, če bi bili prevodi zelo hitro na voljo. Od uporabe tako dragega patenta EU bi imeli koristi tudi ponudniki profesionalnih storitev, povezanih s prevajanjem. Verjetno pa za določene jezike ni na voljo dovolj specializiranih prevajalcev za patente.

5. PRIMERJAVA MOŽNOSTI

Čeprav se zdi, da možnost 1 ponuja poenostavljeno in stroškovno učinkovito rešitev, pa bi pomenila bistveno spremembo sedanjega sistema EPO, ki zagotavlja prožnost pri

postopkovnih jezikih. Prehod na izključno angleški jezik bi večino evropskih prijaviteljev (ki uporabljajo francoščino ali nemščino) odvrnil od prijave za patent EU.

Možnost 2 bi bila torej ustrežnejša, saj ohranja uspešno jezikovno ureditev EPO pred podelitvijo. Ta možnost je tudi stroškovno učinkovita, poenostavljena in pravno varna.

Možnost 3, ki predvideva petjezični sistem, bi omogočala enako poenostavitev in pravno varnost kot možnost 2, vendar bi bila zaradi višjih neposrednih stroškov prevajanja precej manj stroškovno učinkovita.

Možnost 4, ki zahteva prevode zahtevkov v vse uradne jezike EU, bi uporabnikom sistema naložila precejšnje finančne stroške in tveganja. Ta možnost ne bi bila niti stroškovno učinkovita niti poenostavljena niti pravno varna.

6. SPREMLJANJE IN OCENA

Cilj patenta EU je izboljšati pogoje za inovacije v Evropi. Inovacijska dejavnost se meri z INNO-Metrics, ki je sestavljen iz evropskega sistema inovacijskih kazalnikov (European Innovation Scoreboard – EIS) in Eurobarometra. Strategija Evropa 2020 je prav tako zavezana razvoju novega kazalnika za sledenje inovacij.

Patent EU mora obstajati poleg evropskih in nacionalnih patentnih sistemov. Za zagotovitev, da te možnosti izpolnjujejo potrebe inovatorjev, vključno z ureditvijo prevajanja, je treba torej spremljati stopnje patentiranja, ki jih objavijo patentni uradi.